

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Ενημερωτικό Σημείωμα

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Εισαγωγή

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος έρχεται σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την ελληνική οικονομία, όπου η ανάγκη για δράσεις με κατεύθυνση την αναδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού της χώρας, την προσέλκυση επενδύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας στο διεθνές περιβάλλον, είναι επιτακτική.

Ο νέος Αναπτυξιακός νόμος που αποτελεί βασικό εργαλείο προώθησης των ιδιωτικών επενδύσεων και επικεντρώνει στη στήριξη της ποιοτικής και αποτελεσματικής παραγωγής στη χώρα μας.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού ο νέος νόμος δίνει έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επενδύσεων, προωθώντας ένα νέο επιχειρηματικό πρότυπο το οποίο βασίζεται στην ανταγωνιστικότητα, την ποιότητα, την εξωστρέφεια, την καινοτομία, την παραγωγική αναδιάρθρωση, την πράσινη επιχειρηματικότητα και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης στη χώρα. Επιπλέον, ο νέος νόμος εισάγει πρωτοποριακές για τα ελληνικά δεδομένα διαδικασίες ελέγχου, οι οποίες υπηρετούν τη διαφάνεια σε όλα τα στάδια και προάγουν την αξιοπιστία στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων.

Διαδικασία αξιολόγησης

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπό κατάθεση σχέδιο νόμου, για επενδυτικούς φορείς που πληρούν τα κριτήρια φερεγγυότητας και διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων η αξιολόγηση γίνεται:

Α) σε ποσοστό 50% επί του συνόλου της βαθμολογίας με βάση τη συμβολή της επένδυσης στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ποιότητας και της εξωστρέφειας, όπως αυτή προσδιορίζεται από τη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ, την εξαγωγική επίδοση της μονάδας και την υποκατάσταση εισαγωγών στον κλάδο, τη συμβολή στον παραγωγικό και τεχνολογικό μετασχηματισμό, του βαθμού καινοτομίας, τη συμβολή στη δικτύωση επιχειρήσεων, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και τη συμμετοχή των ιδίων κεφαλαίων στην επένδυση

Β) σε ποσοστό 30% επί του συνόλου της βαθμολογίας με βάση το κατά πόσο η προτεινόμενη επένδυση ενσωματώνει δράσεις που σχετίζονται με την πράσινη επιχειρηματικότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτό προσδιορίζεται από τη συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και στην αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών και στην αναβάθμιση υπηρεσιών

Γ) σε ποσοστό 20% επί του συνόλου της βαθμολογίας με βάση το κατά πόσο η προτεινόμενη επένδυση ενισχύει την απασχόληση και συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις νέες και διατηρούμενες θέσεις απασχόλησης, την εγκατάσταση σε ορεινή, μειονεκτική ή νησιωτική περιοχή, και την αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών πηγών σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Η τελική βαθμολογία που συγκεντρώνεται από τα παραπάνω κριτήρια, ταξινομείται κατά φθίνουσα κλίματα και γίνεται η τελική επιλογή μεταξύ των προτάσεων με υψηλότερη βαθμολογία μέχρις εξάντλησης των διαθέσιμων πόρων.

Μορφές ενίσχυσης και τρόπος καταβολής τους

Η σημαντικότερη τομή ως προς τις μορφές ενίσχυσης, αφορά στο φορολογικό κίνητρο, όπου τροποποιείται τόσο ο τρόπος ενίσχυσης όσο και η επιλεξιμότητα των σχεδίων που μπορούν να υπαχθούν στο καθεστώς αυτό.

Συγκεκριμένα, προτείνεται ως προς τον τρόπο ενίσχυσης, η απαλλαγή φόρου από το σύνολο των πραγματοποιούμενων κερδών μέχρι τη συμπλήρωση του ισόποσου της ενίσχυσης που θα λάμβανε η επένδυση αν εντασσόταν στο καθεστώς της απλής επιχορήγησης, έναντι της υποχρέωσης μη διανομής κερδών με τη δημιουργία αφορολόγητου αποθεματικού που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Ως προς την επιλεξιμότητα, ο νέος νόμος προβλέπει την διενέργεια διαδικασίας αντίστοιχης με αυτή που ακολουθείται σε όλες τις άλλες μορφές ενίσχυσης με τη διαφορά ότι οι προτάσεις υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αξιολογούνται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που ισχύει στα λοιπά καθεστώτα ενίσχυσης, αλλά έχουν ως μοναδική προϋπόθεση για την υπαγωγή τους στον Αναπτυξιακό νόμο την πλήρωση των κριτηρίων φερεγγυότητας του φορέα και τη συγκέντρωση βαθμολογίας ανώτερης από το 50% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας. Οι προτάσεις αυτές δηλ. δεν έχουν την υποχρέωση της συγκριτικής αξιολόγησης.

Οι άλλες μορφές ενίσχυσης περιλαμβάνουν την επιχορήγηση κεφαλαίου, την επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, την επιχορήγηση

χρεωλυσίου μακροπρόθεσμου δανείου και την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Η καταβολή των ενισχύσεων πραγματοποιείται σε τέσσερις φάσεις: α) προκαταβολή μέχρι 25% με την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου, β) καταβολή μέχρι 25% επιπλέον με την ολοκλήρωση του 50% της συνολικής επένδυσης, γ) καταβολή επιπλέον 40% (και ότι δεν έχει εισπραχθεί κατά τις πρώτες δύο φάσεις) μετά τον έλεγχο ολοκλήρωσης του έργου, και δ) το υπόλοιπο 10% καταβάλλεται μετά το πέρας της τριετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης και εφόσον έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα. Το στοιχείο αυτό αποτελεί μία ακόμα σημαντική τομή η οποία καθιστά το νέο νόμο ενεργητικό και όχι παθητικό όπως ήταν ο προηγούμενος, δεδομένου ότι θα παρακολουθείται η λειτουργία της ενισχυόμενης επιχείρησης και μετά την ολοκλήρωση.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Δυνατότητα υποβολής προτάσεων έχουν όλοι σχεδόν οι κλάδοι, με εξαίρεση δραστηριότητες που απαγορεύονται από την κοινοτική νομοθεσία, συγκεκριμένοι κλάδοι υπηρεσιών, καθώς και δραστηριότητες που αφορούν στην παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών.

Επιπλέον, προβλέπεται η υποβολή επενδυτικών σχεδίων με ειδικά καθεστώτα για α) επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων, β) έκτακτες και στοχευμένες περιφερειακές και τομεακές ενισχύσεις γ) ενισχύσεις προς νεοϊδρυθείσες πολύ μικρές και μικρές καινοτόμες και υψηλής τεχνολογίας επιχειρήσεις καθώς και ενισχύσεις για καινοτόμο διεργασία και οργανωτική καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών, δ) ειδικές ρυθμίσεις για επενδυτικά σχέδια σε Ζώνες Καινοτομίας, Επιχειρηματικά και Τεχνολογικά Πάρκα και ε) ειδικές ρυθμίσεις για μεγάλες επενδύσεις.

Ποσοστά και ύψος των περιφερειακών ενισχύσεων

Για όλα τα επενδυτικά σχέδια τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013 αλλά ταυτόχρονα ενισχύεται και η περιφερειακή σύγκλιση. Το ποσοστό ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης και τον Νομό στον οποίο υλοποιείται. Για τον καθορισμό των ποσοστών ενίσχυσης χρησιμοποιείται ως βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ κάθε νομού σε σχέση με το αντίστοιχο της χώρας ενώ η επικράτεια χωρίζεται σε τρεις Ζώνες κινήτρων. Οι νομοί οι οποίοι έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ πολύ υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο ενισχύονται με ποσοστά

15%, 20% και 25% για Μεγάλες, Μεσαίες και Μικρές - Πολύ Μικρές επιχειρήσεις αντίστοιχα. Οι νομοί με κατά κεφαλή ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 70% του μέσου όρου της χώρας, ενισχύονται με ποσοστά 30%, 35% και 40% αντίστοιχα. Τέλος, οι νομοί με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο από το 70% του μέσου όρου της χώρας, τα νησιά του Αιγαίου και Ιονίου πελάγους, οι νησιωτικές περιοχές που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς και οι παραμεθόριοι Νομοί της χώρας, ενισχύονται με ποσοστά 40%, 45% και 50% αντίστοιχα. Παράλληλα, προβλέπεται εξασφάλιση πόρων ύψους 20% του συνολικού προϋπολογισμού οι οποίοι θα κατευθύνονται αποκλειστικά για επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται σε μειονεκτούντες νομούς που αδικούνται από τον Εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της Ε.Ε.

Διαφάνεια και ταχύτητα στην υποβολή και αξιολόγηση

Τα επενδυτικά σχέδια ύψους μέχρι € 3 εκατ. θα υποβάλλονται, θα αξιολογούνται και θα ελέγχονται από τις Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών, ενώ τα επενδυτικά σχέδια άνω του ύψους αυτού θα υποβάλλονται, αξιολογούνται και ελέγχονται είτε από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, είτε από την Επιχειρησιακή Μονάδα Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, για εκείνα τα επενδυτικά προγράμματα που πραγματοποιούνται στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας.

Η διαδικασία προσκλήσεων θα διενεργείται δύο φορές ετησίως, εντός δύο εξαμηνιαίων περιόδων με τις αιτήσεις υπαγωγής να υποβάλλονται τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους. Η αξιολόγηση γίνεται με τυχαία επιλογή ατόμων από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών στο οποίο περιλαμβάνονται αξιολογητές τόσο από τις αρμόδιες υπηρεσίες όσο και εξωτερικοί ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Αν η απόκλιση των δύο βαθμών υπερβαίνει το 20% της συνολικής κλίμακας σε πάνω από τρία κριτήρια αξιολόγησης, τότε ανατίθεται η αξιολόγηση σε τρίτο αξιολογητή, ο οποίος ορίζει την τελική βαθμολογία, η οποία θα κινείται υποχρεωτικά μέσα στο εύρος των αρχικών βαθμών.

Για την προαγωγή της διαφάνειας ο νέος νόμος προβλέπει πέρα από τη δημιουργία του μητρώου αξιολογητών, μία σειρά από ρυθμίσεις όπως

- ❖ ο διαχωρισμός του μητρώου αξιολογητών και ελεγκτών που θα απαρτίζεται τόσο από στελέχη των υπηρεσιών όσο και από εξωτερικά στελέχη και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα,
- ❖ η διατήρηση της ανωνυμίας του αξιολογητή καθ' όλη τη διάρκεια της αξιολόγησης,
- ❖ η παρακολούθηση της πορείας αξιολόγησης του κάθε επενδυτικού φακέλου μέσα από το διαδίκτυο
- ❖ η παρακολούθηση της επένδυσης μετά την ολοκλήρωση,
- ❖ η σύσταση Σώματος Εσωτερικών Ελεγκτών
- ❖ η σύσταση συμβουλίου παρακολούθησης και αξιολόγησης του αναπτυξιακού αποτελέσματος και εντοπισμού προβλημάτων στην εφαρμογή του νόμου, το οποίο θα απαρτίζεται στην πλειονότητά του από τους φορείς της αγοράς.

Τέλος, να σημειωθεί ότι στον νέο νόμο αυξήθηκε το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό του επενδυτικού σχεδίου στα 200.000 ευρώ, δεδομένου ότι ποσά χαμηλότερα από αυτό δύναται να καλυφθούν από άλλα αναπτυξιακά εργαλεία.